GAZETA KRAKOWSKA

Nro 98

We Srzodę Dnia 9. Grudnia 1801.

Z Wiednia d. 2. Grudnia.

D. 15 Listopada r. b. nastąpiła niespodziewanie nader smutna śmierć Arcy Xżniczki Maryi Klementyny, małżonki następcy tronu obu Sycyliy, która nietylko całą Nayiaśnieyszą Cesarską Familią, ale nawet wszystkich mieszkańców tuteyszey stolicy naywiększym żalem napełniła. Dnia wczorayszego wdział tuteyszy dwor z tego powodu na 6 tygodni zwykłą w podobnych okolicznościach załobę.

Do oznaymienia o śmierci Feldmarszałka hrabiego Lasy, w przeszłey gazecie umieszczonego, należy ieszcze przydać list Arcy Xcia Jmć Karola do rady nadworney woienney:

,, Lubo J. C. K. M. nie sprzeciwia się wyraźney woli zmarłego Feldmarszałka Lasy, azeby iego pogrzeb nie był znalezytą się iemu okazałością obchodzony, wszelako chcąc okazać ieszcze po śmierci temu zasłużonemu w kraiu i woyskowości wieczney pamięci mężowi, iak daleko go szacuie, i iak głęboko iego stratę czuie, raczył nayłaskawiey rozkać, azeby d. 1 przyszłego miesiąca w kościele Augustyanow o godzinie 8 zrana odprawione zostały uroczyste za niego exekwiie, na które zaproszeni są wszyscy tu przytomni PP. Jenerałowie, officyerowie sztabu i niżsi, iakoteż urzędnicy woyskowi i cywilni. Trzy bataliony będą stały w paradzie przed kościołem, a reszta ma się w kościele znaydować. Kiedy zaś exekwiie iako za kawalera orderów odprawione będą, poźniey się doniesie. ,,

Arcy Xżę Karol Feldmarszałek.

Stosownie do tego rozkazu pomienione exekwiie zostały wczoray z wielką okazałością w kościele XX. Augustyanów odprawione. Kościoł cały był czarnym suknem pokryty, herbami zmarłego przyozdobiony, a wśrzodku wznosił się wspaniały woyskowo żałobny katafalk. Oboie Cesarstwo JJ. W. Xżę Toskański, Arcy Xżę Karol i inni Arcy Xżęta, z licznym pocztem jenerałów i innych woyskowych, znaydowali się na tym smutnym obrządku.

Teraźnieyszy nadworny agent Józef

de Pernold mianowany został woyskowym agentem nadwornym.

Z Brynu d. 2. Grudnia.

Zdobycie Egiptu uczyniło nayszczęśliwsze skutki dla wysokiey Porty, handlu, i mieszkańców Konstantynopola. Już mnostwo okrętów przybyło z płodami Egiptu, tak co do żywności, iako też innych artykułow handlu, co sprawiwszy wielką taniość, nie zmierną ufność w narodzie dla rządu zrobiła. Podług nayświeższych z Konstantynopola listow Porta do tey prowincyi nowy rząd zaprowadza. Cały Egipt podzielony będzie na dystrykty, a w każdym będzie osobny basza zarządzał. Beiowie są na zawsze zniesieni. Lord Elgin w niewiadomym celu wyiechał do Egiptu. Mniemaią niektórzy, iż on będzie należał do nowych tam urządzeń; inni zaś utrzymuią, że zamiarem iego podróży iest tylko urządzenie ceł graniczych przy Suez; inni nareszcie, że on iedynie poiechał dla obeyrzenia spraw ekonomicznych przy armii angielskiey po śmierci jeneralnego sekretarza. Ponieważ okręty przewożące załogę kairskę do Francyi, które także alexandryyską maią odwieść, ieszcze nie powróciły, zatem Menou z 4500 ludzi, między któremi wiele się chorych i rannych znayduie, stoi ieszcze na brzegach egipskich. W. Sułtan posłał do armii angielskiey tak morskiey, iak i lądowey 800 gwiazd orderowych pół xiężyca 2go rzędu, które sztabowym officyerom rozdane będą.

Na 7 ziednoczonych wyspach iuż zupełnie spokoyność przywrócona została. Woysko rosyyskie, które po części na załogę do Corfu, a po części do Malty przeznaczone było, iuż powróciło do Konstantynopola.

W. Sułtan odwołał z Wołoszczyzny Xcia Murufsi, a hospodarem wołoskim mianował Xcia Michała Suzzo, z rozkazem udania się w 4 dniach do tego Xstwa, tudzież z taynemi zleceniami, ażeby zbuntowanego Posman Oglu dobrocią lub mocą do posłuszeństwa przywieść, w czem po znaiomey mądrości Xcia Suzzo naypomyślnieysze sobie obiecuią skutki. — Rossyyska ambassada kupiła od Cesarza niemieckiego pałac na przedmieściu Pera, gdzie mieszkał biskup tryoitarzy i zaczął iuż budować kościół, na co była Porta wydała pozwolenie za wstawieniem się internuncyusza cesarskiego barona Herbert.

Podług listow z Zemlina pod 19 Listopada należy się spodziewać nowych rozruchów w Belgradzie; wyczytuiemy z nich, że Janczarowie na nowo baszę uwięzili. Kupcy i bogatsi mieszkańcy Belgradu czynią przygotowania do przeniesienia maiątkow do kraiu cesarskiego za naymnieyszym rozruchem. Dwie teraz partye panuią w Belgradzie, z których iedna stronę baszy, 2ga Janczarow utrzymuie, co znowu naykrwawszych scen spodziewać się każe. Dnia 19 Listopada przybyło 2 arabskich szeikow z szczególnemi zleceniami od Porty do komory zemlińskiey. Są oni iak Derwisze ubrani i udaią się na Wiedeń do Londynu. Ponieważ tylko po arabsku, i bardzo źle po turecku mówią, musieli się zatem obeyść bez wielu potrzeb, których nie mogą poiąć, ani też dostatecznych nie maią znakow bydź zrozumianemi.

Z Paryża d. 17. Listopada.

Lucyan Bonaparte bywszy ambassador w Madrycie z Hiszpanii, a jenerał Moncey z Włoch onegday tu przybyli. Gwardya

konsularna będzie na 4 kompanie iazdy, piechoty, artyleryi i woysk lekkich podzielona.

D. 3 t. m. fregata angielska Pique z Malty płynąca do Tulonu zawinęła. Pozdrowiła ona stoiącą tam naszą eskadrę 31 wystrzałami, z czego się nasz admirał wywzaiemnił. W Chartres na cześć pierwszego konsula pomnik wystawiony będzie.

W odzie hebrayskiey na pokoy przez ob. Eliasza Lewi napisaney znaydowała się między innemi na pochwałę Bonapartego myśl następuiąca:

Już tracić swoią piekność kray ten zaczał cały,
Gruba ciemnot oponę rozpostarły chmury:
Już nawet zorza szczęścia niknąć się zdawały,
Wszędzie rozpacz i smutek panował ponury.
Sroga niezgoda ledwo w sercach zostawiła
Mdleiący iuz promyczek zbyt słabey nadziei;
Ale oto w tem złosow zwyczayney kolei
W okropney nocy świetna gwiazda się ziawiła:
Gwiazda, co z owey strony, kędy słońce wstaie,
Swym promieniem ożywić Francyą przybywa:
Z początku południowe oblasknie iey kraie,
Lecz w krotce pełnem światłem ląd cały okrywa.

D. 15 t. m. pierwszy konsul dawał audyencyą członkom prawodawczego ciała, które się teraz zgromadziły, i półtory godziny rozmawiaiąc uwiadomił ich o głownym punkcie, który ciału prawodawczemu do naradzenia podany będzie. Ciało prawodawcze ma się szczególniey zatrudniać ułożeniem ustawy handlowey, zaprowadzeniem xięgi praw cywilnych i kryminalnych, okolicznościami liturgii, i instrukcyi publiczney, i nakoniec roztrząsaniem konkordaty z Papieżem, którey ogłoszenia dotąd oczekuiemy.

Słychać tu ciągle, że jenerał Moreau na ambassadora do Londynu iest przeznaczony.

Przybył tu także rossyyski konsyliarz tayny baron Korner.

Z Londynu d. 14. Listopada.

Skoro flotta kanałowa do Torbay powrociła, natychmiast i admirał Cornvallis przybył do Londynu. Bawił on się przed Brestem przez 6 miesięcy.

Wczoray w izbie wyższey roztrząsano konwencyą z dworem rossyyskim zawartą, do ktorey i inne północne mocarstwa przystąpiły. Spory w tey mierze trwały nader długo. Lord Nelson oświadczył się za konwencyą. „Przez nią, mowił on, położyło się koniec zasadzie, którą zbroyna neutralność 1780 i ostatnie sprzymierzenie się między północnemi mocarstwy wzmocnić usiłowały, to iest zasadzie *że wolny okręt czyni ładunek* wolnym; zasadzie tak potworney z siebie samey, tak przeciwney przyiętemu narodów prawu, tak nakoniec obrażaiącey nasze ustawy morskie, że gdyby koniecznie przy niey chciano się upierać, nie moglibyśmy żadney ugody zawrzeć, dopokiby tylko ieden ieszcze maytek, ieden szyling, iedna kropla krwi pozostała. „ Adres podziękowania Królowi został nakoniec postanowiony.

Mówią że kanclerz podskarbi dopiero w Marcu wniesie bill nowey pożyczki, w nadziei, że na ow czas dobrodzieystwa pokoiu staną się iuż widocznemi, a zatem korzystnieysze otrzymamy warunki. Pieniądze uchwalone d. 4 t. m. były tylko na 3 miesiące.

Połów wieloryba był w tym roku nader korzystny. Jedenaście statków, które do naszych portów zawinęły, tak wielką ilość przywiozły tranu, że na tym ie-

dnym przywozie szacuią go 44000 f. szt. (1,760,000 zł. pol.) Połów śledzi był rownie zyskowny.

Od czasu iak Anglicy zdobyli na Hollendrach Demerary i Berbice, to iest od roku 1795 aż do 1801, wprowadzili na te wyspy z Afryki 70,000 niewolników. Rachuiąc mierną cenę na głowę po 80 f. szt. wynosi 5,600,000 f. szt. (224,000,000 zł. pol.) Dodaymy do tego 5000 niewolnikow po 1 Stycznia 1801 sprowadzonych od rządu, tyleż, których właściciele dobr Anglicy osiedli tam z innych osad własnym kosztem sprowadzili, wynosi znowu 800,000 f szt. (32,000,000, zł. pol.) Wartość dobr na Demerary i Berbice przez Anglików nabyta nie iest tak łatwa do wyrachowania. Gdy atoli daleko więcey posiadaią i uprawiaią gruntów, niżeli pod hollenderskim rządem, może zatem ich wartość wynosić 2,600,000 f. szt. (104,000 000 zł. pol.) Na domy, młyny i inne budynki mogli Anglicy wydadź 40,000,000 zł. pol. summa zatem wyłożonych na te 2 osady przez Anglią kosztow wynosi 11 mill. f. szt. (4 0,000,000 zł. pol.) Ponieważ teraz Anglia obiedwie te osady razem z Surynam utraca, spodziewać się zatem należy, że pomienionych niewolników po większey części do innych osad wyprowadzi, a osobliwie do nowo otrzymaney przez pokoy Trynitaty, gdzie nay więcey zbywa na uprawiaczach.

Dnia 17. Listopada.

P. Jackson wyiechał do Paryża, gdzie będzie zatrudniał się interessami handlowemi na mieyscu P. Merry, który w charakterze sekretarza ambaſsady uda się do Amiens.

W ciągu zakończoney teraz woyny zdobyła Anglia lub zepsuła 81 liniowych nieprzyiacielskich okrętow, z których 45 było francuzkich, 25 hollenderskich, 11 hiszpańskich, trzy 50 armatne, to iest 2 francuzkie i 1 hollenderski; 184 fregat, z tych 133 francuzkich 31 holenderskich i 20 hiszpańskich; 248 ślopów i innych woiennych statków, z których 161 francuzkich 32 hollenderskich, i 55 hiszpańskich: ogołem 516 woiennych statków. Procz tego zdobyliśmy od roku 1793 aż do 3 Paździer nika 1801 kaprow 934, a kupieckich statków 5153.

Sobotnia gazeta dworska mieści w sobie 7 urzędowych rapportów jenerała Hutchinson, admirała Keith i t. d. ściągaiących się do dawnieyszych wypadków w Egipcie. Jenerał Moore dowodził zasłonie 13.500 Francuzow i ich stronników, których do Francyi z Kairu przewieziono. Admirał Keith donosi, że znalezione w porcie Alexandryi francuzkie okręty iuż podzielił. Kapitanowi baszy dostały się okręty: La Cause od 64 Justice od 46 i weniecki okręt od 26 armat; Anglikom zaś Egipsyanka od 56, Régénéré od 32 i weniecki statek od 26 armat. Tureckie korwety w Alexandryi po ocenieniu onych zostały wydane kapitanowi baszy. Taż sama gazeta donosi ieszcze o dawnieyszym attaku Porteferraio, w którym zabrali Anglicy 53 ieńców i zdobyli 150 beczułek prochu. Dzisieysza gazeta dworska oznaymia, że eskadra admirała Rainier w Indyach wschodnich zdobyła od d. 23 Sierpnia 1800 do 31 Marca 1801, 59 okrętów naywięcey hollenderskich.

Między kapitanem baszą, i lordem Keith zawsze naylepsze panuie porozumienie, i gdy kapitan basza znaydował się

przez czas niektóry na lądzie, flotta turecka była pod rozkazami dowodzcy angielskiego.

Niektore z naszych dziennikow utrzymuią, że rząd francuzki postanowił nie mniey iak 100 nowych liniowych okrętów, i 200 nowych fregat budować.

Kompania wschodnioindyyska ogłosiła na dzień 10 Lutego wielką aukcyą towarów wschodnio-indyyskich.

Kommissarz jeneralny francuzki w portach od cieśniny kaletańskiey ponad całym kanałem leżących ob. Mangaud wydał w Kale d. 4 t. m. następuiący okolnik: „Azeby zadosyć uczynić licznym żądaniom i zażaleniom względem paszportów, tak przy odieździe iako i przy wyieździe w Kale uwiadomiaią się ninieyszym wszyscy przyieżdzaiący, i wyieżdzaiący, że od nich nic więcey wymagać się nie będzie oprocz opłaty stępla, reszta zostawia się do każdego wspaniałości i dobrey woli.„

Mowią, że oprocz naszego, francuzkiego i sprzymierzeńców francuzkich pełnomocników żaden narod swoiego do Amiens na kongres nie przysłe.

P. Hill w charakterze sekretarza P. Jaksona wyiechał do Paryża. — Sidney Smith iuż nie turecki, ale kraiowy ubior nosi. — Tomasz Martel w Dower wyiechał do Kale w urzędzie agenta pakiebotow. — Dzisiay niezmierny był nacisk o wexle do Paryża.

Słychać, że dla nagłego podrożenia zboża, zakaz pędzenia wodek ma bydź przedłużony. Dziś wieczorem maią w tey mierze naradzać się w parlamencie.

Wczoray przybyły do wydziału zagranicznego depesze od lorda Cornvallis. Lord ten miał na początku tego tygodnia do Amiens się udadź.

Lord Hawkesbury dostał od Imperatora w podarunku kosztowną tabakierę. Na iey wierzu znayduie się portret imperatorski w miniaturze, obwiedziony wieńcem z oliwney i wawrzynowey gałązek. Dokoła suto iest brylantami obsadzona. Cenią tę tabakierę 1600 f. szt. (64,000 zł. pol.)

Aż dotąd iescze z żadnego królewskiego okrętu nierozpuszczono ludzi, i tylko same naięte okręty rozzbraiano. Utrzymuią, że armia nasza w czasie pokoiu składadź się będzie z 70 regimentów, a każdy do 500 ludzi będzie zmnieyszony. Jazda także ma znacznie bydź zmnieyszoną.

Względem licznych do Francyi podroży, które tak mocno publiczność obchodziły, iuż się teraz nieco uspokoiono: przekonano się bowiem, że pospolity człowiek nie wyieżdza do kraiu, którego mu ięzyk nie iest znany, i w którym na pracuiących nie brakuie.

Nabob karnatycki i nabob Arkotu są niebezpieczną chorobą złożeni. Niektórzy utrzymuią że kompania wschodnio-indyyska obeymie rząd kraiu Karnatic, a następcy naboba pensye otrzymaią.

Lord Clanvilliam z wielą panami angielskiemi popłynął d. 15 t. m. z Dowru do Kale. Przemiana pakiebotów między obydwoma portami iest nader wielka.

Listy z Kairu donoszą, że tam powietrze 30,000 ludzi zabrało. Listy prywatne od armii naszey oznaymuią, że i w naszem woysku powietrze się mocno zagęściło.

Naręczne dla rekrutów teraz cofnio-

ne, wynosiło 100,000 f. szt. (4,000,000 zł. pol.) - Ob. Apostol przybył tu z Hagi.

Dziś na kawiarni Lloyds czytamy co następuie:

„Każdy chcący dostać paszportu batawskiego ma się udadź do Tomasza Bidwell w kancellaryi lorda Hawkesbury. Francuzkich paszportów iuż nie stało, hiszpańskie ieszcze nie przybyły, ale tak iedne, iak drugie co moment są spodziewane,“

Z Hagi d. 17. Listopada.

Uważaią teraz, że przepłynienie eskadry angielskiey przez wielki bełt nie iest nic nowego. W r. 1659 przebyła go flotta hollenderska pod admirałem Opdam, a w 1677 szwedzka eskadra; w roku także 1785 szukał okręt duński od 74 armat sposobności tam przeyścia i znalazł ią, za ministrostwa Pana Rosencranz.

Wczoray kommissye, które plany konstytucyow prowincyonalnych podadź maią, rozpoczęły swe posiedzenia.

Wkrótce syndykat będzie mianowany; obowiązki iego będą też same co senatu we Francyi.

Bywszy dyrektor Van Hof nie przyiął mianowania go członkiem ciała prawodawczego i odpowiedź swoią ogłosił, w ktorey oświadcza, że sumnienie i zasady iego nie pozwalaią mu urzędować w położeniu rzeczy, które mu się zdaią nie bydź zgodne z iednością i rowności republikancką.

Na mocy taynego artykułu ugody zawartey z jenerałem Augereau Rzeplta nasza za wyciągnienie 15,000 woyska francuzkiego zapłaci 1,000,000 fran:

Okręty z angielskich portów mogą znowu do naszych zawiiść, a nawet pozwolono z naszey Rzepltey wywozu materyałow do budowy okrętów.

Wiadomość, iakoby dyrektoryat kazał trybunałowi hollenderskiemu z napisu wymazać słowa: Wolność, rowność i braterstwo „ okazała się fałszywą.

Summa znayduiących się w biegu bankocetlow hiszpańskich *Vales Reales* wynosi około 2000 mill: realow de Valons (375 mill: zł. po:) ale od 14 List: 1800 więcey niż za 100 mill: realow ich umorzono.

Z Berna d. 17. Listopada.

Senat iuż się w zupełności znayduie; spodziewać się zatem należy, iż przystąpi do obioru landmanow i radcow. Podług wszelkiego podobieństwa pierwsze dwa mieysca są przeznaczone dla oob. Doller i Andermatt; federaliści radziby na nie wynieśli ob. Frisching, Hirzel lub Redinga, lecz ich współubiegaiący się maią daleko większą za sobą przewagę.

Jenerał Montoncisi mianowany został przez swoy rząd jenerałem inspektorem rewiow. Nie wiadomo jeszcze czyli się utrzyma przy kommendzie nad woyskiem francuzkiem w Helwecyi. — Druga i 3cia pół brygady positkowe helweckie wyszły pierwsza do Medyolanu, druga do Marsylii; 1sza półbrygada wyruszyła także z Fryburga do Grenoble.

Przed dwiema miesiącami pisma publiczne doniesły, że rząd francuzki oświadczył wyrażnie, iż nie wynadgrodzi żadney pożyczki na utrzymanie woysk francuzkich w naszey Rzepltey zaciągnioney, i nie wykupi danych na to rewersow, których summa wynosi do 15 mill: fra. To odmowienie sprawdziło się dziś przez urzędowy list ob. Verninac, do naszego ministra zwiąsków zagranicznych napisany, przed miana nawet pierwszą audyencyą. Poprzednik iego miał iuż zlecenie o

znaymienia o tem; ale, że wprzód uczynił przeciwne zapewnienia, nie chciał więc sobie bydź sprzecznym. Oto iest osnowa tego listu:

W Bernie d. 1 dopełniczego r. 9. — Pełnomocny minister Rzepltey francuzkiey w Helwecyi, do ministra zagranicznych związkow Rzepltey helweckiey.

" Obywatelu Ministrze! Dobra przyiaźń i ścisła sprawiedliwość wyciąga, ażeby przy wspólney obronie Francyi i Helwecyi, wspólne także były wydatki. Teraz gdy chwalebny pokoy zdobyty przez Francyą, utwierdził niepodległość ludu helweckiego i rozszerzył iego granice, nie będzie zapewne myślą rządu helweckiego żądać od Francyi wynadgrodzenia za żywność i inne przedmioty dostawione od Helwecyi woyskom francuzkiem, przeznaczonym na odparcie iey nieprzyiaciół. Rzeplta francuzka ubolewa szczerze, że sama nie może znieść ciężarow woyny; miłoby iey zapewne było dzielić iedynie z swemi sprzymierzeńcami chwałę i pomyślność. Rada wykonawcza może bydź przekonaną, że takie sa uczucia rządu francuzkiego, zostawuiąc na rzecz Helwecyi wyżywienie i utrzymanie woysk francuzkich przechodzących lub bawiących w iey kraiu, i proszę Cię o tem ią zapewnić. Przyymiy Obywatelu &c.

Podp. *Verninac.*

Od Menu d. 20. Listopada.

Na wielkiey radzie mocarstw Europy los Niemiec zdaie się bydź ieszcze nie rozstrzygnionym. Podług oświadczeń publicznych Austrya usilnie ile możności ogranicza sekularyzacye, i tylko tyle sekularyzować, ile do uskutecznienia lunewilskiego traktatu konieczna potrzeba wymaga. Prussya zaś nalega o powszechną sekularyzacyą, i na ów czas dopiero pozwala na utrzymanie niektórych stanów duchownych, gdy się co od wynadgrodzeń pozostanie. Procz tego żąda dwor pruski wynadgrodzenia Xcia Stadhudera w Rzeszy, stosownie do zawartey z Francyą ugody w roku 1796. Wielcy pytaią się: Nie maszże gdzie indziey wynadgrodzenia dla Stathudera tylko w Rzeszy? Mogłoż mu bydź podobne wynadgrodzenie bez zezwolenia Cesarza i Rzeszy zapewnione? Jestże Xżę Oranii pomiędzy Xżęty niemieckie w artykule 7 lunewilskiego traktatu pomieszczony? Jeżeli nie iest, iakże może wynadgrodzenia w Rzeszy żądać? Te i tem podobne pytania są teraz przedmiotem negocyacyi między Austryą, Francyą i Prussami, i od ich ukończenia zależy ostateczny układ w Rzeszy.

Pomiędzy wszystkiemi mieszkańcamy Europy, naygorzey niemiecki wychodzi. We wszystkich kraiach po skończoney woynie powraca każdy znużony niejako pracą do spokoyności; Niemiec zaś musi oczekiwać iaki go los spotką. Z tem wszystkim nie można zaprzeczyć, że Niemcy zyskały wiele przez rewolucyyną woynę. Przed tem żył każdy dziś na iutro, modlił się, pracował, żenił i bawił iak iego przodkowie, i na tem się kończyło; dziś zaś inny porządek życia iest zaprowadzony: wszyscy są czynni, wszyscy przemyślaią. Wieśniak zaledwo przedtem rozciągał swoią krytykę do żony sąsiada, dzieci, służących, bydła i t. d. dziś przy flaszy piwa rozmawia o rządzie, o rownowadze Europy, którą poty utrzymuie, póki iey w nim samem piwo nie złamie.

Spekulacye i przekupnictwo były dawniey samem żydom zostawione; dziś zatrudniaią się i chrześcinnie tymi zyskami. Dawniey moda rozciągała tylko swoy despotyzm co kwartał do stroiu głowy i szyi; teraz nigdy suknia nie iest znoszoną, żeby nie wyszła z mody. Jaki stąd pożytek dla handlu i przemysłu wypływa, łatwo każdy osądzi. Dawniey obyczayność, domowe cnoty i skromność były nayważnieyszą ozdobą niemieckich kobiet; czy teraz tak iest, niechay oycowie i mężowie powiedzą? Dawniey niemiecki młodzian uczył się dokładnie umieiętności swego powołania, dla stania się użytecznym członkiem kraiu; dziś uczy się powierzchownie wszystkiego, a całkiem nic nie umie. Zapewniaią o tem nasze pisma, i mocno przeciw temu powstaią. Pożytkow tych z woyny dosyć my się tanio dokupili!

Z Szwabii d. 18. Listopada.

W Strasburgu w czasie illuminacyi na uroczystość pokoiu w iednym oknie był portret Bonapart'ego, a pod nim następuiące wiersze:

L'univers entier te contemple,
Héros! Dieu pacificateur!
Chaque peuple te doit un temple,
Et tout Français te doit son coeur.

Po polsku.

Swiat Cię ogląda bohaterem w czynie
I razem Bogiem w pokoiu wyrobie:
Tobie lud każdy winien iest świątynie,
I każdy Francuz winien serce Tobie.

W wielu opactwach, klasztorach &c. katolickiey Szwabii zachodzą różne zdania względem przyszłości. Wielu młodych a nawet i starszych zakonnikow wyglądaią z upragnieniem i tęsknotą zniesienia swych zakonow: inni wachaią się między boiaźnią i nadzieią, i podchlebiaią sobie, że ieszcze iakie Bostwo zachowa ich od zagrożoney sekularyzacyi. Nowicyaty bardzo rzadko gdzie się znayduią. I ieżeli są iescze, te bardzo są nieliczne. Zgoła mało iest młodych ludzi, którzyby sobie smakowali w zakonnym życiu.

Elektor Trewirski, który dotych czas w Augsburgu mięszkał, przenosi się teraz do Dillingen, a stamtąd do Elvangen. Biskupstwo augsburgskie z przyczyny swoiey blizkości podobno będzie służyć za wynadgrodzenie elektorowi bawarskiemu.

Z Bruxelli d. 17. Listopada.

Ostatniey nocy przebiegł tędy goniec od pierwszego konsula do Berlina iadący.

Jeńcy woienni angielscy znayduiący się w Lill, Arras, Cambray i Valencien ambarkuią się ciągle w Dunkierce i Kale i powracaią do Anglii. Dotychże portow przybywaią ustawicznie ieńcy francuzcy z Anglii.

Dowiaduiemy się z Amiens, że ob. Bonaparte i lord Cornwallis spodziewani tam są na d. 28 t. m. Nie można i s[illegible] zapewnić kiedy tam przybędą inni ministrowie, i czyli ten kongres będzie powszechnym lub tylko do ostatecznego układu z Anglią. Wielki gościniec prowadzący z tego miasta do Paryża, został z wszelką staranności naprawiony, ile tylko pora roku i okoliczności pozwoliły. Oddziały strzelcow konnych są rozstawione po drodze dla prowadzenia negocyatorow; każda zaś poczta trzyma potroinne konie wgotowości.

DODATEK
DO № 98
GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 9. GRUDNIA 1801.

Z Ratysbony d. 20. Listopada.

Minister dyrektoryalny przedstawił dziś seymowi list X.cia de Neuvied, z przyłączoną notą do seymu, pod tytułem: *Krótkie wyłuszczenie praw domu Xiążąt de Wied do kraiów pozostałych na prawym brzegu Renu z elektorstwa trewirskiego i części elektoratu kolońskiego na tymże brzegu leżącey, i składaiącey hrabstwo stary Wied*, z prożbą ażeby się zastanowił nad temi prawami i raczył: poprzyć. — W tey nocie usiłuie dowieść, że posiadłości elektorstwa trewirskiego i kolońskiego, na prawym brzegu Renu leżące, należały dawniey w większey części do domu Xiążąt de Wied, i tylko przez przemoc lub niesłuszne nadanie przeszły do teraźnieyszych posiadaczów. "Gdyby nawet (wyrażono w tey nocie) rzeczone elektorstwa miały się utrzymść, pozostałe dystrykty na tey stronie Renu są za nadto małe i za nadto rozrzucone; iest zatem podobieństwo, że będą sekularyzowane i dostaną się w inne ręce. Xiążę de Wied Neuwied prosi więc i żąda ażeby w układzie powszechnym dano pierwszeństwo w ustąpieniu tych dystryktow iego domowi, w nadgrodę postradanych przez długi czas dochodow i poniesionych szkód wczasie ostatniey woyny."

Z Petersburga d. 10. Listopada.

Onegday przybył z Moskwy Cesarzowicz W. Xię Konstantyn. Gwardye co dziennie są spodziewane. Ministrowie zagraniczni wyiechali d. 6 Listopada z Moskwy.

D. 8 t. m. umarł tu bogaty Ormianin Lasaref, aktualny konsyliarz stanu i ieden z przełożonych domu podrzutków; był z wielką okazałością pogrzebany. Zostawił maiątku 12 mill. rubli w kopalniach, dobrach i domach. Zonie 2000 poddanych i 5000 rubli rocznego dochodu do śmierci wyznaczył.

Szczepienie krowiey ospy iuż i tu zaczyna bydź w używaniu. Lekarz angielski Simpson zrobił iak naypomyślnieysze doświadczenie na własnych dzieciach. Materyi nie mamy podostatkiem; sprowadzona z Anglii po części w czasie upałów moc swoią utraciła.

Od granic Rossyyskich d. 13. Listopada.

Wyszedł tu imperatorski ukaz w następuiącey treści: 1) Wszystkie miasta i wsie pograniczne od morza czarnego aż do baltyckiego wzdłuż granic pruskich austryackich i tureckich na 100 werszt sze-

rokości uwalniaią się od dawania rekrutów. 2) ponieważ byłoby niesłusznie, utrzymuiąc dostateczną liczbę woyska uwalniać pogranicznych mieszkańcow, a cały ciężar zwalać na wewnętrznych, za tem pogranicizni za każdego rekruta zapłacą 360 rubli w srebrze. 3) wolno iednak każdemu przystawić rekruta in natura; 4) zebrane pieniądze obroci kollegium woienne na werbowanie do husarów ludzi zdatnych i wolnych. 5) aby zaś dostatecznie oznaczyć sposób werbowania ma senat podadź kollegium woiennemu dostateczną listę zebranych pieniędzy, rachuiąc na ieden nadgraniczny dyskrykt po 500 rekrutów.

Będący dotąd w służbie hessendarmsztackiey maior Moderach został umieszczony przy regimencie ekatarynenburskim muszkieterów w randze porucznika.

Do twierdz gruzyniańskich wysłano następuiących officyerow rossyyskich za kommendantow. Wykluczony podpułkownik maior Tyszernow kommendantem w Tiflis, wykluczony maior Olekowski, kommendantem w Duchet, i wykluczony maior Kowaltchirskoy kommendantem w Gora.

W Kazanie tamteysze gimnazyum obchodziło uroczyście koronacyą Imperatora, przy którey okoliczności rossyyskie, niemickie, francuzkie, i tatarskie mowy były miane. " Na wszystkich twarzach piszą z Kazanu, widać było nie wymowne wzruszenia nad czynami Nayiaśnieyszego monarchy, którego nie zmordowana czynność, iako też duch i serce nieśmiertelney Katarzyny przesłane nam w sercu iey Wnuka nigdy zapomnianemi nie będą.,,

J. Imp Mość raczył feldmarszałkowi Sołtykow, za wyborne sprawowanie policyi w Moskwie, swoie ukontentowanie oświadczyć.

Wielu dawniey wykluczonych officyerow z rozkazu Imperatora przyięto na powrot do służby.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 7. Grudnia 1801.

Korzec Pszenicy	.	zł. pol.	28	do 30.
— Żyta	. .	— —	19	— 21.
— Jęczmienia	.	— —	21	— 22.
— Owsa	. .	— —	10	— 12.
— Grochu	. .	— —	22	— 25.
— Kaszy iaglaney	.	— —	34	— 36.

DONIESIENIA

Oznaymuie się Prześwietney Publiczności, że się tu znayduie człowiek, który w następuiących ięzykach za mierną cenę dokumenta, xiążki, lub inne iakiekolwiek pisma tłumaczyć ofiaruie się. to iest z francuzkiego, niemieckiego i łacińskiego na polski i na wzaiem. Ktoby więc żądał iego pomocy, niech się uda do Kantoru Gazety Krakowskiey polskiey pod 50/.

C. K. Gubernium Galicyi Zachodniey.

Pod d. 25tym Lipca t. r. Król. pruska stacya do pełetowania zembiecka na przewko tuteyszey główno wchodowey komory Kobylackiey położona została podwyższona do układu tymczasowey komory głowno wschodowey. Co się zatem publiczności handluiącey do wiadomości podaie. W Krakowie 13go Października 1801.

Gallenfels sekretarz.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa tym Edyktem publiczność uwiadomia, iż gdy dom drewniany na Kleparzu w ulicy długiey pod Nrem 107 stoiący, zł. ryn. 478 kr. 43 urzędownie oszacowany na żądanie P. Angeliny Długoszewski wdowy dnia 16 Października r. b. przez publiczną licytacyą dla nieprzytomności żyiących

sobie onego nabydź sprzedanym bydź nie mogł, tenże na trzecim terminie to iest dnia 14 Grudnia r. b. o godzinie 10 ranney przez publiczną licytacyą więcey daiącemu za gotowe pieniądze w tuteyszym magistracie sprzedany zostanie.

Wszyscy zatem którzyby sobie życzyli takowy dom nabydź, powinni się na mieyscu, czasie, wyżey oznaczonym nieodzownie znaydować, wierzyciele zaś maiący iakowe natymże długi zabespieczone, powinni praw swoich nie czekaiąc inszego przypozwu pilnować, gdyż inaczey wzwyż naznaczony termin uchybiwszy, więcey słuchanemi nie będą. Dan w Krakowie d. 27 Października 1801

J. *Gellinek.*
W. Lichocki
Łodziński.

Z Rady Magistratu C. K. Sto. Miasta Krakowa.
Kozłowski.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Antoniemu Czaykowskiemu, że u sądow tych Izrael Leyzerowicz Stanisława Kurzyńskiego Cessyonaryusz, o zapłacenie summy 69 czer. zło. i 7 grzywien, załobę na niego podał i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga, doprasiał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduie się, iemuż adwokata tuteyszego P. Bienkiewicza, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym procefs ten stosownie do przepisu ustawy sądowey rozpocznie się i ukończony będzie, on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 13 Lutego 1802 roku sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodków prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać był winien.

Józef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Karol de Reinheim.

Z Rady C. K. Sądow Szlach. Krakow. Galicyi Zachod:
W Krakowie d. 21. Października 1801. roku.
Elsner.

Magistrat Miasta C. K, Stołecznego Krakowa do powszechney podaie wiadomości, iż rzeczy ruchome po śmierci Jmć Pani Binkiewiczowey Magdaleny pozostałe iako to: suknie i sprzęty domowe przez publiczną licytacyą w dniu 18 Grudnia o godzinie 10 z rana tu na ratuszu więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedane będą.

Wszyscy zatym maiący chęć kupienia takowych rzeczy na pomienionym terminie i mieyscu znaydować się mogą. Dan w Krakowie d. 24 Listopada 1801.

Gellinek.
Lichocki,
Krzyżanowski.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa,
Kozłowski.

Cesarsko Królewskie Gubernium Galicyi Zachodniey uwiadomia Szczepana Naydera z dominium Tenczynek z cyrkułu Krakowskiego rodem, w miesiącu Czerwcu 1800 za granicę wyszłego, a dotąd niepowracaiącego, ani o przyczynie swego bawienia nie donoszącego, ażeby w przeciągu 4 miesięcy od ogłoszenia ninieyszego wezwania powrócił, lub oczekiwał postąpienia z sobą iako z emigrantem podług przepisu prawa. W Krakowie d. 15 Października 1801.

Golenfels, Gub. Sekretarz.

Magistrat C. K. Miasta Stołecznego Krakowa, Pani Helenie z Xiążąt Massalskich Potockiey niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni: iż Panowie Tadeusz Czacki, i Jacek Kluszewski w sprawie przez Franciszka Budzyńskiego o pretensye do pałacu Sołskiego w tuteyszym mieście stoiącego, w summie zł. pol. 28,220 miane, sobie wydaney, prawne powołanie przeciw niey do tuteyszego sądu podali, i pomocy sądu ile tylko w tey mierze sprawiedliwość wymaga dopraszali się. Gdy atoli sąd tuteyszy Magistratualny Krakowski, z przyczyny niewiadomego mieysca iey przebywania, albo raczey w cale w tuteyszych C. K. dziedzicznych kraiach niebytności, obrońciela w osobie JP. Adwokata prowincionalnego Jozefa Niemetza z iey szkodą i expensą za kuratora ustanowił, z którym wyżey rzeczone prawne powołanie, stosownie do przepisu ustaw zbioru sądowego, na tuteysze dziedziczne C. K. kraie wydanego, odprawiać się będzie, i ukończonym zostanie. Przeto taż Pani Helena z Xiążąt Massalskich Potocka, tym celem napomina się, ażeby w dniu 7 Stycznia 1802 o godzinie 10tey ranney, tu się w sądzie względem sposobu w tym razie postąpienia, to iest czyli ona sama iako powodka, czyli ciż ią do prawa powołuiący? Czyli nakoniec wraz iako wspolnicy tegoż prawa, sprawę wzmiankowaną, przez Franciszka Budzyńskiego wszczętą bronić przedsię biorą, a to albo osobiście, albo przez wyżey pomienionego kuratora Adwokata Niemetza, dawszy mu względnie zupełną informacyą i dokumenta prawne, albo wreszcie przez innego przez siebie ustanowionego pełnomocnika deklarowała się, w przeciwnym zaś razie z przerzeczonym od tuteyszego sądu postanowionym obrońcielem (co się tycze tegoż prawnego powołania) w dniu przeznaczonym względnie do sądowych ustaw wszystko ukończonym zostanie, wypadki zaś niepomyślne, które mogą bydź skutkiem iey ociągania się Pani Helena z Massalskich Potocka sobie samey przypisać będzie powinna; iak bowiem opiewaią dla tuteyszo dziedzicznych C. K. kraiow przepisane prawa.

Dan w Krakowie dnia 9. Listopada 1801.

J. Gellinek.
Krzyżanowski.
Łodziński.

Z Rady Magistratu C. K. Stoł. Miasta Krakowa.
Kozłowski

C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem JW. Xawerowi Branickiemu, iako oycu i opiekunowi małoletniego syna swego Władysława Branickiego, że Alexander Leitsch u sądow tych w sprawie zapłacenia summy 408 czer. zł. 6 zł. pol. załobę na niego podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu patrona tuteyszego Ur. Chylińskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proceſs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w 90 dniach sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisow tych środkow prawa używał, które do obrony swey sprawy za nayskuteczniejsze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw, samby sobie, przypisać był winien.

Dan w Lublinie dnia 16 Października 1801 Roku.

Wydzga.
Purtscher.
Friedenthal.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Lubelskich Galicyi zachodniey
Sahaneck.